

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ,
ПОЛАЦКАЯ 4. — (WILNO, POŁOCKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 6 га-
дзіны апрача свята.
Газета выходзіць раз у тыдзень.

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Цана абвестак:

на 1-ай старонцы 30 гр., 2 і 3-й — 25 гр. і на
4-ай — 20 гр. за радок дробнага друку у над-
зей палосцы. Жадаючыя іншых абвестак павін-
ны звярнуцца да Адміністрацыі.

Сіла нашая ў нас самых.

Мусіць жадны іншы народ у сьведзе гэтулькі ня мучыцца, як мы Беларусы мучыліся й мучымся пад польскай уладаю. Доўга было-б пералічаць тутакі ўсё тое нягоднае, што мы перажываем пад Польшчай дый патрэбы гэтага пералічання няма, бо кожны сам добра ведае. Спачатку мы мучыліся й спадзяваліся, што вось зьменіцца штось у Польшчы, прыйдуць да ўлады іншыя, накшая людзі і адносіны да Беларусаў палешаюць. Але час ішоў і зьмены ставаліся, але адносіны да Беларусаў ня толькі не напраўляліся, але часта горшалі.

Дык зразумеў з часам наш народ, што палешаньня яму ад Палякоў спадзявацца нельга, ня можа нам добра самахоць прынесці той, хто жадае нашае згубы. Зразумеўшы гэта, Беларусы пачалі азірацца й глядзець тае сілы, каторая змагла-б напярэць іхняю надолу. І знайшлі гэтаю сілу ў самых сабе. Толькі самі Беларусы, увесь беларускі народ зможа стварыць сабе лепшае жыццё. Доля сама ня прыйдзе, яе трэба адваяваць, здабыць і абараніць, а дзеля гэтага патрэбна сіла, каторая-бы гэта зрабіла. Прці сілы трэба паставіць сілу. Цяпер гэта ўжо разумее й стары й малы. Стварэнне свае сілы—сілы культурнай, аканомічнай і політычнай, вась агульная, простая задача беларускага руху.

Апошнія падзеі ў Польшчы нам ясна паказуюць, што гэтакая дарога зусім правільная. Ані маёвы пераварот, ані ўсе іншыя зьмены, што насталі па ім, ня прынеслі Беларускаму жаднае палёгкі, не далі адчыніць ані воднай беларускай школы, не далі зямлі і г. д. Пан марш. Пілеудскі, ня

гледзячы на свае даўнейшыя абяцанкі, аказаўся ня лепшым за пана Грабскага. Дык нас мала цікавяць звады паміж польскімі партыямі, бо ўсе яны да нас аднолькава нягодныя навет і тыя польскія партыі, каторыя як быццам вядуць барацьбу з польскім урадам, а запраўды памагаюць яму палячыць Беларусь. Гэтакай партыяй ёсьць Niezależna Partja Chłopska (Незалежна Партыя Хлопска), на чале якой стаіць былы шэф польскай дэфэнзывы ў Менску, пан Ваяводзкі з Лідчыны. Гэтая партыя із згоцы беларускай „Грамады“ полёнізуе Беларусаў каталікоў, каб гэтакім парадкам прыгатаваць грунт дзеля апалчання і заўсёднага панявольнення Палякамі ўсяго нашага народу. Пакіньма Палякоў адных, няхай сабе яны вадзяцца за тое, ці маюць сядзець, ці стаяць пры чытаньню прэзыдэнтавай паперкі, а мы тварэма й арганізуема беларускую сілу. Рабема самі і заахвочуйма, прынукайма да працы іншых, павінна быць нацыянальная дысцыпліна, каб ніхто ня гуляў.

Арганізуема ў сваю політычную арганізацыю — Беларускі Сялянскі Саюз, у культурна-аканомічнаю — Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры ды ўсюды рабема, рабема.

Ужо ў нас значне зроблена, як будзем шчыра рабіць болей, дык борзда прыйдзе той час, калі хоцькі ня хоцькі з намі прымушаны будуць лічыцца і мусіць будуць споўніць нашыя дамаганьні. Дык працуйма! Няхай ня будзе жаднага Беларуса, які-бы як мур не стаяў за сваё роднае, за свой беларускі народ.

Максім Прынскі.

Прысылайце грошы на падпіску.

Пішэце ў „Сялянскую Ніву“

аб усім, што вам баліць і што вам дорага: аб зьдзеках і крыўдах дазвананых ад адміністрацыі і іншых, аб зямлі, аб беларускай сьведамасьці, аб асьвеце (школы і інш.), аб войтах, валасных радах і паведавых соймаках, пішэце аб добрых учынках, каб людзі зь іх вучыліся, і аб бліжніх, каб адхінуць ад благага.

Пішэце ясна і каротка прамом на адным баку паперы.

Пісаць трэба праўду. Хто ня хоча, каб ведалі яго праўдзівае прозьвішча, можа падпісавацца прозьвішчам выдуманым (мянюшкай), а побач з гэтым напісаць толькі першы раз сваё праўдзівае прозьвішча і адрэс для ведама рэдакцыі. Рэдакцыя сваіх карэспандэнтаў нікому не выдае.

Помнеце, што «Сял. Ніва» ёсьць газэтай усіх Вас, а дзеля гэтага жыццё кожнага вашага кутка мае адбывацца ў ёй як люстры.

Із Заходняе Беларусі.

Бібліотэка-чытальня ў Радашкавічах.

Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі й Культуры ў Радашкавічах пастанавіў заляжыць бібліотэку-чытальню. Камплет беларускіх кніжак ужо выпісаны зь Вільні. За 2 тыдні бібліотэка пачне функцыянаваць.

Лекцыі аб земляробскай культуры.

Радашкоўскі Адзядзел Беларускага Інстытуту Гаспадаркі й Культуры прыступіў да арганізацыі папулярных лекцыяў аб земляробскай культуры, гародніцтву, садаводзтву, пчаларству і інш. Лекцыю мае чытаць вельмі добры спецыяліст, агроп. Раманоўскі. Лекцыі маюць адбывацца кожную нядзелю ў працягу 3-х месяцаў. Першая лекцыя назначана на 14 лістап. ў 1½ г.

„Фашыстага“ абдарылі.

Каля Падбродзьдзя якісь ашуканец хадаў і зьбіраў у паноў ахвяры на фашыстоўскаю арганізацыю ў нашым краю.

Беларусы ў Лацьвіі.

Аб стварэнню саюзу беларускіх меншасьцяў Лацьвіі, Літвы й Польшчы.

Нядаўна зьезд дэлегатаў „Т-ва Беларусаў выбаршчыкаў“ у Лацьвіі вынес рэзалюцыю, у якой лічыць патрэбным стварэнне саюзу беларускай меншасьці Лацьвіі, Літвы й Польшчы.

НАВІНЫ.

У студэнтаў Беларусаў. Беларускі Студэнскі Саюз у Вільні пачаў працу ў сёлетнім школьным годзе.

Сакрэтарыят Б. С. Саюзу (Віленская 12, п. 6) адчынены ў аўторкі, чацьверы і суботы ад 2 да 6 гадз. папал.

Ад 1-га кастрычніка с. г. Бел. Студ. Саюз пачаў рээстрацыю новых сяброў.

— Інструкцыі й рэгулямін Беларускага Інстытуту Гаспадаркі й Культуры. Выйшлі з друку Інструкцыі й Рэгулямін Інстытуту. Істнуючым гуртком Інструкцыі будуць высланы. Хто хоча закладаць новыя гурткі, няхай звараць у Віленскі Адзядзел Інстытуту (Завальная 7), які будзе высылаць Інструкцыі кожнаму пасьялу дастаньня паштовага значка на 15 гр.

— Беларускія календары на 1927 год. Выйшаў з друку й прадаецца ў беларускіх кнігарнях „Беларускі Народны Календар“ на 1927 год. 120 старонак кніжнага фармату. Цана 1 экз.—1 зал. 40 гр., зь перасылкаю 1 зал. 55 гр. Календар надрукаваны кірыліцай („рускімі“ літэрамі); як мы ўжо адзначалі, ён вельмі добра апрацаваны і мае багаты, цікавы змест.

Апроч гэтага календара, выйшаў яшчэ „Bielaruski Kalendar „Krynica“ на 1927 г. (лацінскімі літарамі), мае 64 старонкі кніжнага фармату. Цана 85 грошаў, зь перасылкаю 95 гр.

— „Полёнофілам“ ня шчасьціць. На што ўжо грам. Фр. Аляхновіч, здаецца, чалавек лентай натуры, але й той адыйшоў ад „полёнофілаў“. Фр. Аляхновіч быў старшынёй нядаўна паўсталага „культурна-асьветнага“ т-ва (складаецца зь некалькі чалавекаў) „Беларуская Хатка“, а цяпер з яго выступіў і зусім аддаліўся ад „полёнофіліства“.

— Добры гандаль. „Ost. Nowiny“ наказуюць аб дзеяльнасьці фірмы „Рубін і Нітслаўская“, сябром каторай ёсьць родная сястра віленскага паведавага старасты Нітслаўская. Паводле газэты фірма гэная, карыстаючыся апекаю ўлады і маючы прыступ да граніцы, займалася шпегаваньнем на карысь большавікоў.

З жыцьця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Аб вылучэньні сяброў.

Сябрамі Інстытуту могуць быць асобы бяз розьніцы палітычных пераконаньняў, бо Інстытут зьяўляецца культурнай установай, аднак кожны сябра павінен прычыняцца для развоу Т-ва (§ 13 Статуту). Дзеля таго, што палітычная партыя „Работніцка-Сялянская Грамада“ пачала агітацыю проці Т-ва Бел. Інст. Гаспад. і Культуры, сябры гэтае партыі ня могуць быць сябрамі Інстытуту. Урады Гуртка і Адзядзелаў Інстытуту не павінны болей прымаць у Інстытут сяброў „Грамады“. З сябрамі „Грамады“, якія ўжо запісаліся ў Інстытут, трэба паступіць згодна з § 12 Статуту—запрапанаваць Адзядзелу вылучыць іх, калі яны самі ня згодзяцца выступіць, падаючы пісьменную заяву (§ 11). Калі-б сябры ўрады Гуртка Інстытуту належылі да „Грамады“, павінны яны наказаць аб гэтым у свой Адзядзел або ў Цэнтралю. Адзядзел або Цэнтралю пастанове аб далейшай долі такога гуртка і напіша каму перадаць усе справы й маемасьць Гуртка.

Увага: сябром, што вылучаны або выступілі—складкі не зварочуюцца.

Цэнтральны Урад.

3 Польшчы.

Сойм.

Просьбе тыдня з гакам спрэчак аб тым, ці мае Сойм пры чытаньні прэзідэнтавай паперкі аб адчыненьні Сойму сядзець ці стаяць, урад із Соймам прышлі напасьледак да ўгоды, што сэсыя Сойму будзе адчынена 13 лістападу на прэзідэнтавым замку; пры гэтым Сойм мае стаяць.

Прыглядаюцца да справаў народных меншасцяў у Польшчы.

Надовячы прыехаў у Варшаву шэф сэкцыі да справаў народных меншасцяў пры Лізе Народаў сп. Кольбар. Ён мае студыяваць справу народных меншасцяў у Польшчы.

Мін. загранічных справаў Залескі частаваў сп. Кольбара абедам (заўсёды лепей пачаставаў, каб засталася прыёмнае ўражаньне...).

Крадзежа ў Мар'явіцкім касьцэле ў Кракаве.

3-га лістападу служба Мар'явіцкага касьцёлу згледзіла якісь непарадак у вадным з баковых аўтароў, дзе образ сьв. Тарэсы із шмат якімі дарами. Неўзабаве перакаваліся, што абраз быў акрадзены. Борзда аказалася, што забрадзена шмат дарагіх дароў. Украў, відаць, якісь адумысловец, бо таньшыя рэчы не зачэплены. Злодзей забраўся ў касьцёл, мусіць, увечары, а ўночы абакраў.

Рэзультаты выбараў у касу хворых у Варшаве.

Выбары ў касу хворых такога места як Варшава і прытым-жа сталіцы гаспадарства вельмі паказальныя.

У нядзелю 7 лістападу былі выбары ў касу хворых у Варшаве і далі гэтакія рэзультаты:

P. P. S. (пэпэсы)	9998 гал.
N. P. R. (народная партыя раб.)	1148 "
Ch. D. (хадэцы)	7000 "
Комітэт інтэлігентных рабачаёў	3185 "
Незалежныя соцыялісты	115 "
Поалей Сіон (жыд.)	1349 "
Бунд (жыд. раб.)	2775 "
Комуністы	12554 "

Згодна з гэтымі лічбамі дасталі мандатаў: P. P. S.—16 (раней 17), N. P. R.—1, Ch. D.—11 (раней 21), Ком. инт. рабач.—5 (раней 1), Поалей Сіон—2 (раней 1), Бунд—4 (раней 3), комуністы—21 (раней 16).

Із 147 тыс. 292 чал., маючых права выбіраць, выбіраў толькі 38 тыс. 719 чалавекаў.

З гэтага бачым, што выбіральнікі ў вашаўскаю касу хворых вельмі палявелі і каля трэціны іх зьбездзяежныя кінулася ў большавізм. Калі зьвернем увагу, што собсьнікі дамоў, хвабрыкаў, наагул усе работадаўцы пэўне за большавікоў не галасавалі, дык выйдзе, што палова або й большасьць актыўных работнікаў галасавала за комуністаў. З другога боку, тыя, што ўздзяержыліся ад галасаваньня, напэўна не належылі да большавікоў. З гэтага відаць, што калі адна часьць масы варшаўскіх выбіральнікаў станоўка прэцца ў большавізм, вялізарная большасьць іншых дэзырентавана, ня ведае як наладзіць сваё жыцьцё і нікому ня верыць. Гэтакі смутны абраз у польскай сталіцы! Але калі гэтак у Варшаве, дык падобна

Каз. Сваяк.

ЧАРКУ ДАЙ, БРАЦЕ...

1. В Я С Н А.

Чарку дай, Браце, — гэты раз нап'юся,
Каб пазабыці ўспамін ядавіты...
Хочаш ты ведаць? Расказаць баюся,
Як быў я ласкі калісь прагавіты
Боскай на небе, на зямлі — дзяўчыны —
Смяяся, Браце?... Ох, пазнай прычыны.

Я быў студэнтам. Рад вырваўся зь вёскі
На сьвет шырокі з журбою пазнаньня.
Змогшы сумлевы, пазнаў агонь боскі,
Што дух мой кінуў ў вечнае змаганьне
З крыўдай нявольнай, з горкаю бядою,
Зь мерзлай аблудай, доляй праклятою.

З мудрасьці ўсенькай «пяць слоў» навучыўся.
Зьмест іх — пагляд мой увесь замыкалі, —
Аб гэтых «словах» пісаць я маніўся
Мудрую Кнігу... Там-бы вы чыталі
Першае слова аб «Ім», аб Спрадвечным,
Ў праяве быту свайго безканечным.

Другое слова «Людзтвам» называю.
Трэцяе «Язныяй»: сам сябе пісаці
Я там манійся.. Ах, прыпамінаю

будзе і ў іншых польскіх мястох. І пры гэтакім нягодным палажэньні ў сябе дома, Палякі, замест прызнаць справядлівасьць Беларусам, не пакідаюць імкнуцца да зьністожаньня беларускага народу.

Што дзеецца ў сьвеце?

Англікія профэсыянальныя саюзы проці забастоўкі вуглякопаў.

12 саюзаў транспартных работнікаў адхінулі пропозыцыю вуглякопаў аб забароне перавозу вугалля.

На конфэрэнцыі спаўняючага комітэту профэсыянальных саюзаў прадстаўнікі зьлезнадарожнікаў, машыністаў, транспартных работнікаў і шмат іншых былі проці адлічэньняў з заробку на карысьць вуглякопаў.

Павялічэньне нямецкага вывазу.

За тры апошнія гады вываз тавараў зь Нямецчыны вельмі павялічыўся. Гэтак ад 1-га студня да 1-га верасьня 1924 г. вывезена на 4 з паловаю мільярды нямецкіх марак, 1925 г. за той-жа час вывезена 6 і адну траціну мільярду і ў 1926 г. — каля 7 з трэцяй мільярдаў. Гэтак Немцы, шмат вывозячы, багацеюць.

Убіўства французскага консуля ў Хіне.

3.ХІ. забіты французскі консул у Лунчжоу, як ехаў на аўтамабілі з Лунчжоу ў Кантон.

Хінская нота Англіі.

Прэм'ер пэкінскага ўраду паслаў англіцкаму паслу новаю, вельмі востраю ноту, у якой кажа, што ўся адказнасьць за здарэньні падае на Англіяцаў, і заве іхнія дзеянні загадзя абдуманай провокацыяй. Далей кажацца, што хінскі (кітайскі) ўрад мае права дамагацца надгароды стратаў, зробленых дзеяньнямі Англіяцаў.

Паразуменьне Чэхаў із Славакамі.

„Česke Slovo“ наказуе, што дэлегацыя славацкіх людцоўцаў устанавіла на конфэрэнцыі з прэм'ерам Швэнглау варункі ўступленьня ў ўрад.

8-га лістападу мела быць паседжаньне паліцэскага клюбу славацкага, на каторым маніліся прыняць канчальнаю пастанову. Гэтак просьбе паразуменьня, зь Немцамі, прыйшла пара на паразуменьне із Славакамі. Чэхі, як бачым, замест перасьледаваць свае народныя меншасці, прызнаюць іх справядлівыя дамаганьні і йдуць на супрацаўніцтва зь імі.

Паўстаньне ў Каталёніі.

Каталёнія ёсьць значны край у Гішпаніі, населены асобным народам-Каталёнцамі. У меншай лічбе Каталёнцы жывуць яшчэ ў паўднёвай Францыі на граніцы зь Гішпаніяй. Гішпанцы ўціскаюць Каталёнцаў і не даюць жаднае магчымасьці ім свабодна жыць і разьвівацца. Ня гледзячы на гэта, Каталёнцы ня ўступаюць і ўдачна бораюцца за свае народныя ідэалы. Нядаўна яны гатаваліся да шырокага паўстаньня проці Гішпаніі. Але паўстанцы былі выкрыты.

Гішпанскі ўрад выслаў проці паўстанцаў 2 палкі.

У сувязі з адкрытай надовячы акцыяй каталёнскіх паўстанцаў, гішпанскі ўрад выслаў на французскую граніцу 2 палкі пяхоты, каторыя трасуць пагранічныя мясцовасьці Каталёніі і шукаюць тамака аружжа. Усе ўзьмежныя вагзалы вартуюць вялікія старожы. 5 лістападу гішпанская паліцыя і жандармэры разам з гэмічным войскам ськіраваны да Prats de Mollo, каб забясьпечыць запасы амуніцыі ў тамашнім арсэнале. Але назалежнікі (паўстанцы) выперадзілі паліцыю і захапілі арсэнал.

8 лістапада з Мадрыту (сталіца Гішпаніі) наказуюць, што павадэр гішпанскай рэспубліканскай партыі, А. Рэруа, арыштаваны з прычыны падазрэньняў у зносінах з каталёнскімі незалежнікамі.

Сок (сьледзтва) французскай улады ў Perpignan, выкрыў шырокаю прыгатову Каталёнцаў да паўстаньня. У арыштаванага падк. Маця паліцыя знайшла докумант, у каторым апісуюцца месца складу аружжа паўстанскага і французскіх мундзераў. Думаюць, што каталёнскія паўстанцы маніліся перайсьці з Францыі ў Гішпанію ў французскіх мундзерах, каб шукаць гішпанскай войска. Далейшы сок (сьледзтва) выдзе ў Пірэнейскія лясы, дзе ёсьць вялікая колькасць паўстанскага аружжа. Францускі комісар, каторы дамагаўся высьленьняў ад паўстанцаў, дастаў адказ: „Шукайце самі“.

Гаспадарскі адзьдзел.

Аб супалкавых малачарнях.

(Гл. № 34 „Сял. Нівы“).

Легалізацыя супалкі.

Каб с. малачарня магла карыстацца з усіх праваў праўнае адзінікі, яна канечне павінна быць легалізаваная. Вось дзеля гэтае мэты ейны ўрад павінен падаць у Акружны Рэгістрацыйны Суд адумысловую просьбу. У просьбе трэба паклікацца на закон аб супалках з 29.Х. 1920 г. (Dz. U. 1922 № 111 poz. 733) і на раснараджэньне аб рэгістрацыі супалкаў (Dz. U. 1921 № 25 poz. 138). Да просьбы прылучаецца:

1. Статут с. малачарні, падпісаны найменей дзесяцьма сябрамі-закладчыкамі
2. Дзьве копіі гэтага-ж статуту, без пацьверджаньня іхняе згоднасьці із статутам.
3. Копію пратакола агульнага арганізацыйнага сходу супалкі, пацьверджанага сябрамі ўраду с. малачарні.

У канцы просьбы трэба прасіць суд, каб рэгістраваў с. малачарню і падаць назоў фірмы. Просьбу падпісуюць трох сяброў ураду супалкі. Іхнія подпісы павінны быць пасьведчаны валасным старшынёю, бурмістрам, натарусам, ці міравым судзьдзёю.

Просьбу сумесна з усімі прылучнікамі трэба выслать у суд па пошце, або падаць асабіста.

Просьбе таго, як суд упіша супалку ў рэгістрацыйныя, судовыя кнігі, то борздым часе пакажа аб гэтым ейнаму ўраду і зьверне адзін экзэмпляр статуту. Прышле таксама і зьлік су-

Ход мае думкі: думаў называці
Сябе ды зь — ёю — «чалавекам цэлым»:
Ў Любасьць — Ідэю верыў сэрцам сьмелым.

Слова чацьверта звалася «Народам».
У гэтым слове хацеў я азначыць,
Што дзікім мечам, ці граніцай — зводам
Душы народнай нельга перайначыць
Пятае слова «Вечнасьць» рысавала, —
Над шчасьцем быту людзкага гадала.

Вясною раньней адзьдзел Кнігі першы
З душы пламеннай крывёй быў пісаны:
Кожнае слоўца і усенькі вершы
Начой бязсоннай былі размышляны...
Краска вясною сьніць усцяж аб сонцы,
Але — й за краскі... плацяцца чырвонцы!

2. Л Е Т А.

Чарку дай, Браце... Ня туды я еду...
Розум мой кволы цяпер страпянуўся
Цяжкім ўспамінам. — Агарнуў я веду
Тагды умела, а дух мой прачнуўся
І воляй дужай здабываў адразу
Правы сусьвету — правы без адказу. —

Розум мой біўся з думкаю адною,
Што сэрца нека наўзгад дыхтавала:
Ці жыці трэба навек сіратою

Адным на сьвеце, ці каб дапаўняла
Лёс мой жыцьцёвы любая дзяўчына,
Спрадвечнай «язны» маеі палавіна.

Як я ўлюбіўся — сам добра ня знаю!
Толькі ня меў я адгэтуль спакою, —
І днём і ночай над тым размышляю,
Хто яна, гдзе, за каторай гарою...
Раз яе відзеў на адным гуляньні
І цяпер думаў толькі аб спатканьні.

Лёс пашчаслівіў, пазнаў я блізка,
Скора адружыўся і мог згаварыцца.
Слоўца па слоўцу, пагнаў нас вятрыска
І пачалі мы шмат шчыра любіцца, —
І душы нашы адну песьню зналі,
А сэрцы нашы сонцам аддыхалі.

Відзелісь часта, жыці было трудна
Ў доўгай разлуцы. Кончыўшы заняткі
Йшлі мы, гдзе сонца нам сьвяціла цудна,
І гдзе зьбіралісь з ваколіц дзяўчаткі
Краскі зрываці, як калі купаці
Ножкі і грудкі і — песьні пяціці.

Заходы сонцы нас тады дзівілі;
Рыбку дзяўчатам лавіць памагалі,
У цёмнай ночы зоркі мы малілі,
З дрэўцам і траўкай аб шчасці шапталі;

довых аплатаў і коштаў на рэгістрацыйнае азнаймо ў часопісі, якую супалка, ці ейны статут, дзеля гэтых метаў назначаць. Такім воль парадкам праводзіцца легалізацыя с. малачарні.

Як с. малачарню пусьціць у ход.

Пакуль прыйдзе з суду наказ аб тым, што с. малачарня ўжо легалізавана, ейны ўрад можа зрабіць сьледаўкія (наступныя) прыгатовы: наладзіць лядоўню, наняць памешчэньне пад малачарню і знайсці ды згадзіць малачара.

Драбяжныя павучэньні аб тым, як гэта ўсё робіцца можна знайсці ў адумасловых падручніках*); ніжэй падаю толькі агульныя й самаважныя, якія чэрпаю з тых-жа падручнікаў:

Лядоўня.

1. Танным і зусім хапаючым для малых малачарняў спосабам прыгатовы лёду ёсьць збудаваньне на зямлі лядзянога кургана і прыкрыцьця яго пілаўнёю.

2. Лядзяны курган павінен быць збудаваны ўблізу малачарні і магчыма ў цяньку, але ніколі ў яме, зь якой ня было-б адцёку вады.

3. Лёд трэба пілаваць у роўныя, сярэдняй глыбіні прастакутнікі і ўкладаць у лядзяным кургане шчынкле; шчыліны засыпаць драбінкамі лёду і паліваць у марозныя дні вадою.

4. Лёду добрага ня жадаць, але вазіць першы. Лепш пры наступных маразах лядзяны курган напавіць абліваючы яго гарачаю вадою, дзяка гэтаму станецца ён адзінаю крыгаю найлепшага лёду.

5. У лядзяны курган трэба улажыць найменей 200 вазоў лёду.

6. Лядзяны курган акрываецца слою пілаўкі, торпы ці мякіны, таўстым на паўтара локця.

7. Раіцца над лядзяным курганом паставіць якую-колечы павець, дзеля аховы яго ад дажджу й сонца.

Бяз запасу лёду вясною і ўлетку пушчаць у ход малачарню немагчыма.

Малачар.

Расьлявы развой с. малачарні вельмі шмат залежыць і ад малачара, а наўперад ад яго адумасловае, малачарскае веды. Кожны дзень вымогі спажыўцоў масла вялічаюць і крыху блажэйшае масла губляе на рынках і цану і попыт. Прадукцыя масла ў нас узрастае і небаўна прыйдзе часіна, што мусінем лішніцу масла вывазіць за граніцу, а за граніцаю магчыма прадаць за добрую цану толькі масла выбарнае.

Дык урад с. малачарні павінен разумець тую страту, якія можа прычыніць супалцы малачарняўмека і карысьці, якія дае зацны, оумленны і добра адукаваны адумасловец.

Цзеля гэтага за малачара нельга браць чалавека нагоннага й незнанага, бо можа аказацца злодзей, п'яніца ці няўмекам. Урад с. малачарні, наймаючы на гэтае месца ўжо гатовага адумасловеца, павінен вымагаць ад яго пасьведчаньняў аб тым, гдзе ён перш працаваў і гдзе здабыў веду аб малачарстве.

Калі кандыдат за малачара абіраецца з мясцовых сваіх людзей, то трэба каб ён быў чалавек:

*) „Zakładanie i prowadzenie stowarzyszeń mleczarskich“ Z. Chmielewski i H. Smoliński.
„Zarys techniki mleczarskiej“ Z. Chmielewski.
„Jak założyć spółdzielnię mleczarską“ брашура.

- 1) сумленны, працаўны і зацны.
- 2) добра пісьменны і такі, каб знаў лічбаведу хаця чатырох простых дзеяньняў. (Жадаўна знаёмства дзесяцічных дробаў.)
- 3) свабодны ад вайсковай павіннасьці,
- 4) здаровы,
- 5) ня звязаны гаспадаркаю.

Выбранага кандыдата высылаецца на паўгадовы курс да добра кіраванай малачарні, або на цэлагодні да малачарскае школы. Малачарская школа ёсьць у Рэзшове (Галіцыя).

Як урад с. малачарні знайдзе і згодзіць малачара, тады пад яго кіраўніцтвам можна прыступіць да ўладжаньня памешчэньня пад малачарню.

М. Ш.

(Далей будзе).

— **Курс на грошы.** У Варшаве афіцыйны курс 9.XI. лічыўся 9 зал. 02 гр. за даляр. Рублі золатам—4.85, сярэбром—3.25.

На чорнай гелдзе ў Вільні 23.VIII. плацілі за даляр 9 зал. 10 гр.

Аміля Плятаранка.

Ужо таму мінае сто год, як жыла паміж намі Амілька Плятаранка. Войка была гэта дзяўчына. Зусім справядліва зрабілі, што прылучылі гэтую слаўную дачку Беларусі да грамады „Найслаўнейшых жанок“. Амілька Плятаранка была вернаю дачкою нашай Бацькаўшчыны.

Каб гэтая слаўная дзяўчынка жыла ў нашыя дні, то ё аснова гаварыць, што была-бы на чале партыі нашых незалежнікаў і павяла-бы за сабою ўсю сялянскую Беларусь да Вызвалення. Любілі бедныя нашыя дзяды Амільку моцна і верныя ёй былі аж да сьмерці. Калі пачалося паўстаньне проці Маскалёў у 1831 г., то Амілька не пайшла побач із спольшчанай шляхтай, не павяла на перамогу шляхту і не кіравала шляхтаю. Амілька Плятаранка разумела добра, якім страшным непрыяцелем нашага народу ё Маскаль і яна забрала із сваіх бакоў 400 маладых і дужых Беларусаў і пайшла ізь імі на Маскалёў. Польскія гісторыкі затрубілі нашую Дзяўчынку і зусім забралі Яе ад нас. Ня было каму із нас тады заступіцца за слаўную Амільку, а цяпер калі навет і можам памачы ёй, то страшэнна мала ё матар'ялу для моцнай падпоры. Відаць, што чысьці рука зьнішчыла „нялюбыя“ дакумэнты польскім гісторыкам, а пакінулі толькі тое, што ня шкодзіла „niepokolanej polskości“ вялікай Беларускай. Доўга трэба капацца па кнігах, каб спатыкнуцца з маленечкім лісточкам, які-бы паказаў праўдзівы твар Амількі. Абаважкам сьвятым кожнага Беларуса ё: бараніць нашых слаўных продкаў, якіх нашыя непрыяцелі пазалічавалі з душой, цэлам і ботамі да польскіх і маскоўскіх грамадаў. Калі гаварыць аб нашай Амільцы, то абавязка трэба перанесціся ў той час, калі жыла Яна. Трэба ўзяць у рукі гістарычныя працы проф. Даўнара-Запольскага і ўважна прасачыць той пажельны стан, ў якім жыло беларускае сялянства ў 1815—1865 гадох. Вось, калі мы ўсё гэта зробім і зможам глядзець на Амільку вачыма нашых рабоў-дзядоў, то тагды толькі ськінем з галоў шапкі, паклонімся ейнай магі-

ле і з глыбокай пашанай прамовім: „Вялікая Беларуска!“

Мяшчанін із Віцебска М. Маркс, які жыў у часы Амілкі Плятаранкі, піша аб ёй у сваім спаміньніку ў першай палове 19-га стагодзьдзя:

„Першая яна—а хіба ня мылюся—з уласцівым запалам для чужых і шляхотных сэрцаў, аддалася душою беларускаму народу, дасьледувала яго бяду і спачувала ёй, стараючыся—паводле магчымасьці—палягчыць яе; зьбірала і паяла ягоныя песні; багата плаціла за іх даставаньне і прававала пёра каб іх насьлядаваць. На фортаніні ўмела найдакладней аддаць вясёласьць і сум народных матываў і навет тэмбр сопрана-жалейкі і баса-дуды.

„Раз маленьнем і цалункаму ўпрасіла маю матку каб танцаваць з ёю *вепятуюху* (народны беларускі танец, побач лывонікі і мцеліцы — Фр. Гр.), а маці мая ні ўчым не магла адказаць самавольнай і мілай Амільцы.

Бацька, я і хлапец-скрыпач сьмяяліся да краёў магчымасьці, углядаючыся, як шпарка круціліся і падскакувалі танцоркі“.

— „Ну паненка, ну дзэвуха! Ды яшчэ і якая дзэвуха, залатая дзэвуха!“ (напісана па-беларуску — Фр. Гр.) — марматаў захоплены скрыпач“.

„Але, дарагая Касячка, ці ведаеш, што я навучулася *галасіць*?“

„Галосіць толькі дзеці на магілах сваіх бацькоў, жанкі над сваімі мужыкамі, маткі над трупамі дзяцей, або пры адправе сыноў у „некруты“ (рэкруты). Сьпеў гэта сумны й сьлёзы выкліканы болям сэрца, імправізаваны адпаведна да акалічнасьці, падобны да выцьця і немагчымы дзеля насьлядоўкі. Для тае аднак, што пакакала народ із цэлага сэрца, нічога ня было немагчымым і харошым галасочкам пачала паяць: (паяла па-беларуску—Фр. Гр.)

„Авой, авой, дзэцюк ты мой!

Не на радасьць, не на шчасьце ты [радзіўся...“.

„І ўсе мукі, усе тартурны жыцьця беларускага селяніна былі тут падрабязна вылічаны, даскавальна азначаны і глыбока адчутыя.

„Бацька мой слухаў стоячы з рукамі заложанымі панаполеонаўска, а калі яна скончыла паяць устрануў галавою і ўздыхнуў“.

— „Амільця, Анёлачку! што гэта за песьня такая! аж ў мяне сьлёзы цякуць!“—цалуючы яе казалі мая маці.

„Скрыпач рукамі абціраў сьлёзы, а я стаў як дэраўлены“. („Lud“. Tom XII, zeszyt I, str. 183).

Дужа шкада, што „Lud“ так мала надрукаваў із спаміньніка грам. М. Маркса. Але, яшчэ вялікая нам крыўда ў тым, што гэты спаміньнік зусім сьвету друкаваным ня ўвідзеў і дагэтуль можа ўжо дзе „неаглядна прапаў“, як „прапалі“ ўсе беларускія сьпробы й песьні нашае Амількі.

Крышку сьмялей можна было-бы пісаць, але што-ж зробім: матэр'ял спадковы па Амільцы „прапаў“.

Трудна. Дзе й калі наша не прападала? Аднака-ж, на падставе вышмененага дакумэнту ўсё-ж такі гэтакія людзі як проф. д-р Baudouin de Cortenay і рэд. Людвік Абрамовіч, я спадзяюся, што прызваюць нам крыху права на Амільку, бо аб іных усіх, якія паяць пад камэртон п. п. Новачынскага і Обста не ўспамінаю.

Прага. Фр. Грышкевіч.

Месяц дзівіўся нашаму бадзяньню
І багаславіў шчыраму каханьню.

Аб чым найболей тады гаварылі?
Ўсё з мае Кнігі: «Бог»—«Шчасьце Людзкае»,
«Любоў» і «Вечнасьць» у вадно злучылі,
«Народу» мейсца далі немалое;
Было нам добра жыць ў ціхой улудзе,
А то й запраўды й незгаданым пудзе.

Як першы зоркі свой твар уяўлялі,
Мы йшлі да рэчкі; дзівы аглядалі,
Ракі лавілі, бучы застаўлялі,
Як дзеці сьмешна ў вадзіцы гулялі —
І раскладалі агоньчык маленькі,
Рыбку варылі і пькілі апенькі.

І так мы лета правялі шчасьліва.
Матка прырода была нам апека.
Ніводна думка прыземна тужліва
Ня трула сэрца «нас двух» — чалавека:
Любоў спрадвечна «нас двух» заручыла,
Ночка і месяц навек пажаніла.

3. ВОСЕНЬ.

Вечер быў востры, вязлая дарога.
Неба балотны расьцягала хмары.
Пуста наўкола, ні духа жывога.
Поле, гнілы крыж. Ля дарогі чары

Якіясь піша чыйсь сьлед на балоце,
Ні зьвера ні птушкі ня чуваць ў чароце.

Еду дамоўкі, трэ' дакончыць дзела
Не пустамельлем, а жывым парадкам.
Не пустамельлем, а жывым парадкам.
Дома работа усенька насьпела:
Парадак ў хаце ёсьць шчасьця задаткам.
Кончыў навуку, гаспадарыць трэба
І сваёй мілай прыхіліці «неба».

Ўсё прыгатую і можна на зімку
Зь ёю прыехаць дзятліці лёс долі.
Дом во ўжо новы, тут з маёй дзяўчынкай
Буду я жыці; хай знае даволі,
Што яе бытам розум мой трывожу:
Шчасьце ўдзяржаці да сьмерці варожу...

Дарогай струджан, заснуў як забіты
Сном скамянелым, аж мне цяжка стала.
Была ўжо поўнач... Раптам погам зліты
Віджу я зьяву: «яна» умірала!...
Над ложаў ейным мужчына схіліўся,
У грудзі двявоці як вужак упіўся...

Я разбудзіўся і спалохлым зорам
Ўкруг азірнуўся. Ночка прасьвятлела
І месяц чысты сьвяціў ясакорам,
Што страж дзяржалі ля хаты самлелай
Сном спрацаваным. Як ў люстры дзяўчына
Адбіўся ў лужы ў двары пад калінай...

Жах сэрца сьпіснуў мне. Ня сну баюся,
Але якогась працуюцца дзіўнога:
Штось зь «яю» будзе... Сон-жа той здаваўся
Дзіўны мне надга і з боку другога, —
Гдзе твар я відзеў гэтага мужчыны,
Што гадам ўпіўся да маеі дзяўчыны?!

Ён мне знаёмы, але скульп ня знаю.
Брунэт высокі, два зубы зламаны,
Пахне памадай... ня прыпамінаю...
На дзьве паловы волас расчасаны,
На грудзях знак якісьціка носе —
Знаёмы мне ён, ці можа здалося?

О восень, восень — сьмерці уяўленьне,
Восень пажоўклай прыроды грабніца,
Восень поэта ў засьвет лятученьне,
Восень запеваў вятраных тайніца...
Колькі ты сьвежых магіл адчыняеш,
Колькі ты сьлёзаў горкіх разьліваеш!...

Сумам мне сэрца яна укваліла
Ад гэі во ночы, калі ледзь жывая
Люба здалася... Ах, нейкая сіла
Ёсьць гдзесь над намі, што асьцерагае...
Я мушу ехаць назад неўспадзейна,
Бо затужуся дома безнадзейна.

(Далей будзе).

Падавайце дэкларацыі на беларускія ўрадовыя школы!

Дэкларацыі і ўсе інструкцыі на жаданьне высылае:

а) Беларускі Інстытут Гаспадаркі й Культуры (Wilno, Zawalna 7 m. 8) і

б) Т-ва Беларускай Школы (Wilno, Wileńska 12 m. 6).

Лісты да Рэдакцыі.

Паважаны грамадзяніне Рэдактару!

У 35 № „Сялянскай Нівы“, дзе пададзена справаздача з сьвятканьня дзесятых угодкаў „Крунісу“, гаворыцца, што быццам я ў сваёй прамове казаў, што „ў часе рэвалюцыі беларуская інтэлігенцыя з пачатку ня верыла, што Беларускі Народ здолея зразумець беларускі рух і пойдзе зь ім“.

Аднак мая думка і словы ня былі такія. Я казаў, што на пачатку расейскай рэвалюцыі, калі беларуская інтэлігенцыя пачынала шырэйшы беларускі рух, наша сялянства ня верыла беларускім дзеячам і інтэлігенцыі і толькі тады паверыла, калі беларускі жаўнер прылучыўся да беларускага руху і стаў поруч з беларускай інтэлігенцыяй у рады змагальнікаў за адраджэньне Беларусі.

Трэба ведаць, што ў той час (III-VII. 1917 г.) расейскія і польскія чарнасоценцы прабавалі зрываць кожны беларускі аезд, распускаючы пасярод сялянства розныя слыхі пра беларускі рух. Мала вырабленае і нясьведамае сялянства часта верыла гэтай брахні нашых ворагаў і адносілася спачатку да беларускага руху з нейкай няверай і падазраваньнем.

А што тычыць працаваўшай тады ў Менску беларускай інтэлігенцыі, то ўсе мы верылі, што наш народ зразумее нас і пойдзе з намі. Гэта вера наша вельмі скоро здзейснілася на ўсебеларускім З'ездзе (5.XII.1917) з сьняжняшнім днём разрастаецца ў вялізны народна-сялянскі рух.

Прыміце гр. Рэдактар словы паважання.
Кс. В. Гадлеўскі.

Жодзішкі.

Паважаны Рэдактар!

У сувязі з новай правакацыйнай хлусьнёй Паўлюкевіча ў „Бел. Слове“ № 26, выданага за грошы дэфэнзывы, прашу не адмовіць надрукаваць гэтка радкі:

Запярэчваюць тое, што я выпадкова зь кім зь Беларусі быў на вечары, хіба лічыць патрэбным адзіна толькі Паўлюкевіч, але ён не надрукаваў у дармовым „Бел. Слове“ таго адраўня, як яму ў Баранавічах у клубе-рэстаўрацыі Янкоўскага за неурэгуляваньне рахунку кельнэр добра наклаў па карку дый яшчэ на вуліцы дадаў. Мамоньку-ж я знаю раней, чым Паўлюкевіч стаў называцца Беларусам, дык няма тут мне чаго й высвятляць. А што да Пяста й ген. Новікава, дык мае адносіны да гэтае партыі ведамы добра з майго папярэдняга адказу на брахню, хлусьлівую правакацыю таго-ж Паўлюкевіча, каторы тады не найшоўся каб што спраставаць; дык тое самае скажу і ў адносінах да ген. Новікава, з каторым я быў знаёмы даўно і шмат знаёмых, каторага ня выселілі, хача ён хацелі, а ў гэтай лічбе ён аднаго цяперашняга праваслаўнага сэнатара. Праўда, Паўлюкевіч мае права быць не здаволены генэралам, бо меў зь ім вось якую гісторыю. Як ведама, да 1924 году Паўлюкевіч усцяж і амаль надарэмна шукаў усюды лёгкіх грошаў, дык, разумеюцца, перш-на-перш мусіў трапіць да нябожчыка Савінкава, каторы, будучы зьвязаны ўмовай з гр. Чорным (псеўдонім) як з „прадстаўніком“ Беларусі пры „штабе“ Савінкава,—ськіраваў Пялюкевіча да гэтага Чорнага, каторы й зрабіў з Паўлюкевічам „вечную“ ўмову „на борьбу за адзіную матушку“, пасля чаго Паўлюкевіч адшукаў мяне (а тады служыў у Чырвоным Крыжы) і запытаўся, ці добра ён зрабіў,—на што я адказаў, што „госпадину доктору“ дый яшчэ „галаве“ сьняўскага беларускага хаўрусу не да твары йсьці з умовай да Савінкава праз нейкага там Чорнага, дык Паўлюкевіч не зразумеў жарту і раптам паляцеў із скаргай і нездавальненьем да самога Барыса Савінкава, у каторага ў готэлі спаткаўся якраз з Чорным, нагаварыў Савінкава шмат блэсэнсоўных рэчаў, дык той яго проста выгнаў вон, на што ёсьць сьведкі і тады толькі, вышлішы разам са мной некалькі шклянак халоднага мазаграну, п. Паўлюкевіч прыйшоў да розуму і накінуўся на мяне, што гэта я так над ім паднасьмяўся. Аднак ня глядзячы на гэтае і на жарт, зроблены над ім

у 1921 г., адзіна з варшаўскіх камітэтаў „назначыў“ яго „будучым міністрам „здравоохраненія“ ў будучым урадзе Беларусі,—ахвота ў яго да лёгкіх грошаў не прапала, бо праз нейкі час ізноў адшукаў мяне ў Варшаве і папрасіў „Хрыстом радзі“, каб я абавязкава пазнаёміў яго, як „у душы расейца і істинного монархиста“ з ген. Новікавым „на предмет субідирования яго хаўрусу“,—што я ахвотна і зрабіў, але ген. Новікаў, каторы, як працаўнік Чырвонага Крыжы, сам быў голай як ліпа, пагутарыўшы зь ім некалькі мінут пры мне і сьведках у кавярні на Падвальнай вуліцы, потым зьвярнуўся да мяне гэтак: „И пришло же вам, Е. А., в голову знакомить меня с таким дураком...“ Аднак пасля знайшліся ўсё-ж такі нейкія „палітыкі“, што далі Паўлюкевічу грошы і зрабілі яго надта разумным палітыкам, каторы ім напаскудзіў толькі, што змушаны будучы перавесці яго на эміграцыю, каб толькі нічога ад яго ня было чуць.

Ад публікацыі найважнейшага пакуль што ўстрымаюся. Хай ён ізноў спрабуе пачаць, калі нехта яшчэ дасьць яму грошы.

З пашанай

Аўр. Міткевіч.

3.XI.26.

Прагэтую проці несправядлівых закідаў, якія былі зьмешчаны ў газэце „Народная Справа“ № 29 добра ведамай для ўсіх на віленскім грунце сваёй зласьлівасьцяй.

Дзякуючы сваёй працы, здолеў я паставіць кнігарню на адпаведны грунт, аб чым ведае ўсё грамадзянства, бо кнігарня не зьбыднела, толькі збагацела. Перад задачай мой кнігарні, кнігі й рахункі правярыла Рэвізыйная Камісія, якая знайшла ўсё ў парадку, што сьцьвердзіла сваімі подпісамі. Пры здачы аказалася толькі адных пісьменных прыладаў на 4.500 зал., якіх у кнігарні ня было і на адзіна грош, калі здавалі мне яе ў 1920 годзе.

Памешканьня мне ня трэба было захватываць, бо яно праўна належыла да мане; аднак я да яго пратэнсыі ня меў, наняў памеш-

каньне на Востабрамскай вуліцы № 2. Памешканьне Выд. Т-ва пакінула само, каб зьмяніць пункт для гандлю (Завальную вул.) на лепшы і каб незаплаціць мне належных грошаў, пакідаючы за гэта памешчаньне, як гэта мне заявіла тая-ж Рэвізыйная Камісія.

Што датыча маёй нясумленнасьці, то яе ніхто ня бачыў у працягу 5 год, пабачылі толькі тады калі праканаліся, што я не грамадзіст. Вось з гэтай пары я згубіў давер і сумленнасьць.

Што датыча выключэньня мяне з Т-ва, то няма нічога дзіўнага, бо там хочаць завесці адзіна характар, адзіна дух, аднак мушу заявіць, што я сябраў ня быў, хоць зьяжыў заяву 2 гадз таму назад, бо ад часоў выбараў у Сойме ня было сходу. І калі я запытаў аб сваёй заяве п. Луцкевіч ў студні месяцы 1926 г., то атрымаў адказ, што маёй заявы яшчэ не разглядалі. Аб прыняцьці мяне ў сябры ніколі не чуў, а таксама не плаціў ані ўступных, ані сяброўскіх складкаў.

З пашанай

Ст. Станкевіч.

Вільня, 7.XI.1926.

ЗАГАДКІ.

27. Дзяжа мясная, а абруч зьялезны.
28. Пад зямлёю сіненькія галубкі.
29. Пятух у зямлі, а косы вокнах.
30. Стаіць век свой над вадой і ківае бародой.

За кожнаю адгадаваю за тыдзень загадку, Рэдакцыя дае за дзьве трэці цаны Беларускі Народны Календар на 1927 год. Календар ужо выйшаў з друку; у № 38 „Сял. Нівы“ будзе надрукавана колькі хто загадкаў адгадаў і значыцца, колькі мае права дастаць календароў за паўцаны або за дзьве трэці цаны.

Адгадкі загадак з № 36: 22) дуга, 23) вочы, 24) ложка, дзьверы й вокны, 25) язьк, 26) яйцо.

АБВЕСТКА.

Агульны сход Белар. Варшаўскага Камітэту.

У суботу 13 г. м. а 6½ гадз. веч. адбудзецца агульны сход Беларускага Нацыянальнага Камітэту ў Варшаве, у кватэры Камітэту (Мокатоўская 12—4).

Парадак дня:

- 1) Справаздача за мінулы час.
- 2) Разгляд і прыняцьце рэгуляміну.
- 3) Вольныя прапазыцыі.
- 4) Выбары ўраду і Рэвізыйнай Камісіі

Камітэту.

Урад Камітэту.

БЕЛАРУСКАЯ КНІГАРНЯ

Ст. Станкевіча

Вільня, Востабрамская вул. № 2.

Прадае ўсялякія беларускія кніжкі, а таксама школьныя падручнікі: беларускія, польскія, рожныя школьныя і пісьменныя прылады.

Высылае на правінцыю па атрыманьні належных грошаў, або задатку ня менш трэцяй часткі.

ЛЯКАРНЯ Літоускага Т-ва Санітарнае Помачы

Вільня, Віленская вул. 28.

У амбулаторыі прымаюць дактары-спэцыялісты: дзіцячы хвар. ад 11—12 і 3—4 г.; нутраныя хваробы 10—4; хірургічныя 1—2; жаночыя 11—1; вачэй 11—2; вухэй, носа і горла 2—3; зубоў 10—11; скурны і вэнэрычныя 2—3; нэрваў 1—2; у лякарні адзьдзельна: унутраны, хірургічны, гінекалягічны і РАДЗІЛЬНЫ.

— КАБІНЭТ РЭНТГЕНА І ЭЛЕКТРА-МЭДЫЧНЫ. — Лячэньне праменьнямі, фатаграфаваньне, прасвятленьне, электрычныя ванны, электрычныя масажы.

АНАЛІТЫЧНАЯ ЛАБАРАТОРЫЯ.

Ніколі ня зьніштажай сваёй роднай газэты. Прачытаўшы дай яе суседу.

Выйшаў з друку і прадаецца Беларускі Народны Календар на 1927 год.

Календар гэты кірыліцай („рускімі“ літарамі). Апрача чыста календарнай часткі, як сьвятцы на кожны дзень, сьвятцы, пасты, памінкі і г. пад., ухход і заход сонца, зьмены месяца, зьмены надвор'я і г. п. і г. п., календар мае багаты адзьдзел: аб беларускай гісторыі й географіі, аб патрэбах беларускага народу ў сувязі зь ягоным усебаковым адраджэньнем, багаты літэратурны адзьдзел, каторы складаецца зь лепшых твораў (вершаў і аповяданьняў) беларускіх поэтаў і пісьменьнікаў, адзьдзел гаспадарскі і аб гігієне. У календары памешчаны так-жа патрэты беларускіх поэтаў. Наагул календар уважна апрацаваны і адзначаецца багатым і цікавасць. ЦАНА 1 экз.—1 зал. 40 гр., зь перасылкай 1 зал. 55 грошаў. Выпісуючы 1 або 2 штукі календара, грошы можна пасылаць паштовымі маркамі ў лісьце. Хто выпісе ня меней 5-х календароў, той за перасылку ня плаціць і яму пасылаюцца календары пасылкай упісанай (заказной, polecone). Хто купляе ня меней 10-ёх календароў, таму даецца спуск (уступка) 20 проц. (на залатоўцы 20 гр.). Наагул кнігарням і гандляром кнігамі даецца вялікі спуск (уступка).

Галоўны склад: Вільня, Зарэчча, вуліца Крывое Кола, № 21—3, Станкевіч (Wilno, Zarzeczce, ul. Krzywe Koło 21, m. 3). Апроч таго можна выпісаваць з Беларускай Кнігарні ў Вільні, Астрабрамская № 2 і іншых беларускіх кнігарняў.

Ува ўсіх справах датычачых арганізацыі Беларускага Сялянскага Саюзу

і запісі ў сябры просім зьвяртацца па адрэсу:

м. Wilno, ul. Połocka 4 m. 7.
Беларускі Сялянскі Саюз.